

Усі позначки на мапі відповідають стандарту НАТО APP-6(D). Це означає, що коли український офіцер ЗСУ або Національної гвардії України, Прикордонної служби, СБУ або інших складових Сил безпеки та оборони бачить символ на екрані, він інтерпретує його так само, як і офіцер будь-якої країни Альянсу, забезпечуючи «когнітивну сумісність».

Інформація передається за «два кліки». Автоматизація збору даних дозволяє командирі економити час на етапі планування, досягаючи ефекту раптовості. Це дає можливість командирі думати і діяти швидше за противника, випереджаючи його на критичних ділянках.

DELTA базується на хмарних технологіях, що робить систему стійкою до фізичного знищення серверів. Більше того, Україна фактично випереджає деякі стандарти НАТО, реалізуючи хмарні рішення для бойових завдань «тут і зараз».

На жаль, ми досі бачимо болючий розрив: поки технології летять у майбутнє, паперова карта все ще вважається «головнішим» документом, ніж цифровий планшет. На теперішній час дуже важливо, щоб наші цифрові системи стали не додатком, а основою управління.

Отже, розвиток українських систем підтримки прийняття рішень за стандартами НАТО – це не тільки отримання сертифікатів. Він вимагає комплексного підходу – поєднання реформ у нормативній базі, навчанні, технічному оснащенні та міжнародній кооперації.

Владика Олег Леонідович

курсант 314 навчальної групи курсу №3

факультету службово-бойової діяльності

Київського інституту Національної гвардії України

Павелко Владислав Вікторович

старший викладач кафедри тактики

факультету службово-бойової діяльності

Київського інституту Національної гвардії України

ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОТИДІЇ ШТУРМОВИМ ГРУПАМ ПРОТИВНИКА В ОБОРОННОМУ БОЮ

Актуальність теми. Сучасний характер ведення бойових дій у російсько-українській війні характеризується переходом противника від масованого застосування батальйонно-тактичних груп до широкого використання штурмових груп (ШГ). Подібну тактику варто зауважити використовували підрозділи ПВК «Вагнер» та аналогічні формування військ РФ, що стало основним інструментом «прогризання» оборони. Тактика ШГ полягає в застосуванні невеликих загонів (10–25 осіб), часто без бронетехніки на початковому етапі, з опорою на приховане просування.

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ СЛУЖБОВО-БОЙОВОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ СКЛADOVИХ СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ ТА ОБОРОНИ В СУЧАСНИХ
УМОВАХ**

Актуальність теми зумовлена тим, що традиційна позиційна оборона, побудована за “класичними” способами ведення війни, виявляється вразливою до тактики «тисячі порізів» — постійних інфільтрацій, штурмів хвилями та закріплення на захоплених позиціях. За даними узагальнення бойового досвіду, ефективна протидія таким групам дозволяє зберегти особовий склад, зірвати плани противника та створити умови для переходу в наступ. Особливо важливою є організація оборони на тактичному рівні (відділення — взвод — рота), де вирішальну роль відіграють система вогню, інженерні загородження, розвідка та маневр резервами. У контексті широкого застосування БПЛА на полі бою актуальність теми зростає, оскільки вона безпосередньо впливає на стійкість оборони Сил оборони України.

Виклад матеріалу. Штурмові групи противника (за досвідом дій ПВК «Вагнер» та ЗС рф) формуються як посилені піхотні підрозділи. Типовий склад штурмового взводу: 12–15 осіб (командир, стрілець-санітар, кулеметник, гранатометник, 2 сапери, оператор БПЛА). Штурмовий загін включає 2–3 штурмові роти, група управління БПЛА, взвод вогневої підтримки (АГС, «Корд»), бронегрупу та резерв. Дії ведуться хвилями: перша — штурмова група для захоплення (5–15 осіб), друга — група закріплення, третя — резерв. Просування здійснюється трійками/четвірками, сапер попереду, з гранатами та в готовності до ведення ближнього бою («граната — крок — граната»). Уночі активно застосовуються тепловізори, цілодобова аеророзвідка за допомогою БПЛА та артилерійська підтримка.

Основні особливості тактики противника: приховане зближення на дистанцію кидка гранати, відмова від масованої бронетехніки на етапі прориву, швидке інженерне закріплення захоплених позицій (відновлення траншей, мінування).

Організація протидії в оборонному бою базується на положеннях Бойового статуту механізованих і танкових військ ЗСУ. Оборонний бій ведеться з метою завдання максимальних втрат противнику та утримання ключових рубежів. Підрозділи готують позиційну або маневрену оборону в ешелонованому порядку. Бойовий порядок включає опорні пункти (ОП) з траншеями (перша — передній край, друга — 400–600 м, третя/четверта — 600–1000 м), ходи сполучення та бліндажі. Система вогню передбачає багатошаровий фланговий, перехресний і кинджальний вогонь усіх засобів (стрілецька зброя, гранатомети, ПТРК, міномети, артилерія). Вогнева підготовка відбиття атаки починається з висування противника, а підтримка — безпосередньо під час атаки.

Ключові елементи протидії штурмовим групам:

1. Розвідка та спостереження — цілодобове ведення розвідки переднього краю оборони за допомогою БПЛА, тепловізори на позиціях, ведення спостереження за полем бою. Раннє виявлення дозволяє завдавати вогневого ураження ще до наближення до оборонних позицій.

2. Інженерне обладнання — маскування позицій, облаштування мінно-вибухових загороджень та інженерних засобів невибухової дії у поєднанні з природними перешкодами. Загородження на стиках, флангах і в глибині. Хибні позиції для введення в оману.

3. Резерви та маневр — загальновійськовий резерв, не менше посиленого взводу, бронегрупа, протитанковий резерв. Висування з підготовлених рубежів для ліквідації вклинення.

4. Управління та взаємодія — чіткий зв'язок, паролі, ситуаційна обізнаність.

Висновки. Організація протидії штурмовим групам противника в оборонному бою вимагає комплексного підходу: поєднання стійкої позиційної оборони з активними діями. Основу успіху складають:

- раннє виявлення та ураження груп до підходів до позицій;
- ешелонована, добре замаскована оборона з розвиненою системою інженерних загороджень;
- підготовлені резерви для ліквідації вклинень;
- якісна підготовка особового складу до дій уночі та в умовах обмеженої видимості.

Дотримання цих принципів дозволяє мінімізувати втрати, виснажити противника та зберегти боєздатність підрозділів. У сучасних умовах ключовим є інтеграція БПЛА у систему оборони. Творче застосування положень Бойового статуту ЗСУ з урахуванням реального бойового досвіду забезпечує стійкість оборони та створює передумови для переходу в наступ.

Власюк Валерій

*кандидат військових наук, доцент
заступник начальника кафедри тактики,
Київський інститут Національної гвардії України*

Нагорний Роман

*курсант 314 навчальної групи
факультет службово-бойової діяльності НГУ,
Київський інститут Національної гвардії України*

АПРОБАЦІЯ ПОЛОЖЕНЬ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСУ ПОБУДОВИ БОЙОВОГО ПОРЯДКУ ДЛЯ ВЕДЕННЯ НАСТУПАЛЬНОГО БОЮ СИЛАМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ

Станом на лютий 2026 року продовжується повномасштабне вторгнення військ російської федерації (рф) на території України.

Противник продовжує ведення по широкому фронту повітряно-наземні наступальні операції. Зараз найбільш активними способами ведення війни є нанесення масових ракетно-артилерійських та авіаційних ударів по військовим полігонах, частинам, їх органам управління, критичній інфраструктурі держави та цивільним об'єктам. Використовуються різноманітні комбіновані удари із застосуванням балістичних та крилатих ракет у поєднанні із дронами-камікадзе різноманітних модифікацій.

Сили сектору безпеки і оборони України продовжують виконувати оборонні

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ СЛУЖБОВО-БОЙОВОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ СКЛАДОВИХ СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ ТА ОБОРОНИ В СУЧАСНИХ
УМОВАХ**